

MUNI
SCI

Proč hodnotíme studenty?

Jan Slovák

Open Space

FI MU, 5. února 2020

Kdo koho hodnotí a proč?

Formativní hodnocení

- zpětná vazba pro obě strany
- průběžný charakter
- motivační aspekt
- „nerozumíš“ nebo „neumíš“?
- role samohodnocení a hodnocení navzájem

Sumativní hodnocení

- shrnutí výsledků a dopadů
- navazuje na formativní
- „rozumíš“ nebo „umíš“ dost?
- vhodný časový posuv
- velmi oborově odlišné (profesní certifikace)

Kdy a jak hodnotit?

– častý přístup:

- hned při vstupu do programu rozřadit studenty do skupin podle „znalostí“
- „slabé“ rychle **doučovat pomocí rutinního učení** „základních znalostí“
- všem dávkovat relativně snadno zvládnutelnou látku a velmi často **testovat perfektní zvládnání jednotlivých částí.**
- dobrý je ten, kdo neudělá **žádnou chybu.**

– alternativní možnosti:

- rychle **motivovat** studenty ke **vzájemné komunikaci a spolupráci**
- všechny vystavit **spíše náročnému obsahu** s tím, že jen výjimeční zvládají vše vstřebávat v plné šíři i hloubce
- adekvátně využívat průběžné formativní hodnocení (i neformální a vzájemné) a **zaostávajícím** nabízet dodatečnou **podporu**
- **průběžné sumativní hodnocení pojímat velkoryse** (tj. oceňovat i neúplné zvládnání látky)

Co hodnotit? – formativní hodnocení (Matematika)

- kvalita programu je daná zejména kvalitou studentů
  - pokud se studenty daří motivovat ke **vzájemné komunikaci** a pokusům o **vysvětlování obsahu**, dává jim to i nejlepší průběžné hodnocení
  - i **malé skupiny velmi dobrých** studentů na sebe vážou **daleko větší komunity**.
- při zkoušení se soustředíme na podstatu
  - matematika je ve své podstatě meta-jazyk sloužící k formalizaci „selského rozumu“, měli bychom tedy tolerovat „gramatické prohřešky“, hlavně v počátcích studia, pokud je obsah víceméně v pořádku
  - vytvořme prostor pro **adekvátní ocenění mimořádných, aniž by to slabší/nepřipravené odrovnalo** – jednou z možností je volba měřítek předjímajících, že např. hodnocení „A“ je za splnění cca 0,7 požadavků, zatímco na projití (tzv. E-learning) stačí 0,4.
- zkoušejme nepříliš často !!!

Příklady odjinud

- Oklahoma, Norman (cca 2010):
  - „A“=all, „B“=bad teacher, „C“ = crap department (formálně znají i D,E,F, nikdy je ale nepoužili, zato používají neformálně A+, A++)
- Bonn (1998):
  - první zkouškou byla „Vordiplomprüfung“, ke které se student hlásil, když si chtěl zapsat diplomku, vykonat ji mohl u kteréhokoliv habilitovaného člověka dle vlastního výběru
- Bath (2018):
  - zkoušek je průběžně jen málo, prakticky se nestane, že by někdo neuspěl
  - mají jen jediný termín, opravný jen pro omluvené neúčasti, a to jeden společný ročně organizovaný rektorátem v září pro všechny studenty a předměty (prerekvizity jsou podobně jako u nás, ale naplněny zápisem, existuje také hodnocení „assumed passed“)

Vlastní představy/příklad

- Matematika I-IV pro sdružené studium (a zájemce z FI)
  - východiskem je představa o návycích přicházejících studentů (spíše vstřebávají i složité mozaiky krátkých sdělení než souvislý, dlouhý a hutný tok informací)
  - snaha převést přednášky do pozice diskusí navazujících na již shlédnuté série krátkých prezentací
  - přístup k jazyku matematiky v období ke komunikaci s malými dětmi (tj. jít za obsahem a omezit kárání za formální prohřešky)
  - totéž s cvičeními
  - formativní hodnocení je založeno na aktivní účasti na cvičeních i přednáškách a vzájemně hodnocených domácích úlohách, doplněné občasnými písemkami.
  - sumativní hodnocení na konci semestru vychází z orientační tabulky bodů rozložených do semestru i zkouškového („A“ odpovídá 35 bodům z 50), je ale zásadně závislé na ústní zkoušce založené na poměrně dlouhé diskusi v malých skupinách
  - častý je „úspěšný“ průchod s „E“, ale s pocitem, že toho k doplnění zbylo hodně.

Diskuse

